

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 19 Aralık 2023
Sayı: 388

10/801

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kayıt dışı istihdam, bir ülkenin resmi işgücü istatistiklerine veya vergi sistemi tarafından tanınmayan veya kayıt altına alınmayan işçilerin çalıştırılması durumudur. Özellikle düzensiz göçmenler için bir merkez haline gelen ülkemizde kayıt dışı istihdam; vergi gelirlerinde azalma, sosyal güvenlik eksikliği, ekonomik belirsizlik, rekabet ortamının bozulması, artan işsizlik gibi pek çok önemli soruna sebebiyet vermektedir. Bu sebeple, ülkemizde kayıt dışı istihdamdan olumsuz etkilenen kesimlerin belirlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz. 13.12.2023

T. Akar
Bolu Mv.

Tahsin Becan
Yolcu Mv.

Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

İbrahim Hakkı Bulut
Adana Mv.

Veli Ağbaba
Mabeyn Mv.

İzzet Nur Sözlü
Eskişehir Mv.

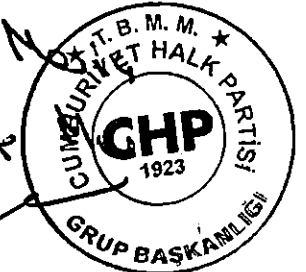
Serdar Tulu
Diyarbakır Mv.

Ali Aygün
Antalya Mv.

Servet Mullaoglu

Cumhur Uzun
Miydi Mv.

Melih Gökçek

Kayıt dışı istihdam, bir ülkenin resmi işgücü istatistiklerine veya vergi sistemi tarafından tanınmayan veya kayıt altına alınmayan işçilerin çalıştırılması durumunu ifade eder. Bu tür işçiler genellikle işverenleri tarafından resmi olarak kaydedilmemiş veya bildirilmemiştir.

Özellikle gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelere özgü bir problem olarak görülen kayıt dışı istihdam ülkemiz açısından da bir sorundur. Günümüz Türkiye'sinde her üç kişiden biri kayıt dışı çalışmaktadır.

İşçilerin kayıt dışı çalıştırılması, işverenlerin vergi ve sosyal güvenlik ödemelerini kaçırmalarına neden olmakta ve devletin vergi gelirlerinde azalmaya yol açmaktadır. Buna bağlı olarak sosyal güvenlik sistemlerinin finansmanı zorlaşmakta ve haksız rekabeti ortaya çıkaran yapısı itibarıyla toplumsal adalet mekanizmasının bozulmasına sebep olmaktadır.

Kayıt dışı istihdam, resmi işsizlik istatistiklerini yanıltıcı hale getirmektedir. İşverenlerin kayıt dışı çalıştırma eğilimi arttıkça, işsizlik oranları resmi olarak düşük görünmekte ve devletimizin belirlediği ekonomi politikalarının etkili bir şekilde işlemesi zorlaşmaktadır.

Başta Suriye ve Afganistan olmak üzere Türkiye'ye komşu Orta Doğu coğrafyasındaki belirsiz bir süre daha devam edecek olan siyasi bunalım, yoğun göç hareketlerini doğurmuştur. Göçmenler tarafından ekonomik olarak daha gelişmiş olan Türkiye, hem iş bulunabilecek ve hayat kurulabilecek bir ülke hem de Avrupa ülkelerine geçişe yardımcı olacak bir köprü gibi görüldüğü için tercih edilmektedir. Bu da kayıt dışı çalışan göçmenlerin ülkemizde bir süre daha devam edeceğini göstermektedir. Halihazırda ülkemizde TÜİK 2023 Ağustos ayı verilerine göre işsizlik oranı %9,2'dir ve işsizlik çözülmeye muhtaç bir sorundur. Sosyal devletin gereği önce kendi vatandaşının işsizlik problemini çözmek ve istihdam yaratmaktır.

Kayıt dışı ekonomik faaliyetler çoğunlukla gizli yürütüldüğünden hem yapılan işin görünmez olmasına hem de ortaya çıkabilecek herhangi bir sorunda iş kazası, psikolojik şiddet, iş yerinde yapılan çeşitli hukuksuzluklar vb. çalışanların mağdur olmalarına sebep olmaktadır

Kayıt dışı istihdamdan en çok etkilenen kesimlerin başında kadın ve çocuklar gelmektedir. Kayıt dışı sektördeki kadın ve çocuk istihdamının en büyük etkeni yoksulluktur. Kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları bir diğer önemli sorun da birçok kadının evde yaptığı görünmeyen mesaidir. Özellikle çocuk bakımı, temizlik, yemek vb. ev içi işler hem kayıtlı hem kayıtsız çalışan kadınların yükünü artırmaktadır.

Tüm bu sebeplerle işverenleri kayıt dışı çalıştırmaya iten; ücret ve ücret dışı sosyal maliyetlerin yüksekliği, ekonomik krizler, haksız rekabet üstünlüğü güdüsü, vergi politikaları, yetersiz denetimler, işgücünün yapısı, hızlı kentleşme vb sorunların tespiti ve ülkemizde kayıt dışı istihdamın engellenmesi için elzem olan politikaları üretmek amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

388 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
ULAS KARASU	Sivas Mv	
Nail ÇİLER	Kocaeli Mv	
GHAEM ÖZCAN	Muğla Mv.	
Ötügen Sorbol	Bursa Mv	
Hilmet Yalın Hacı	İsparta Mv.	
Nermin Yıldırım Koro	Hatay Mv.	
Eylem Eray Eaym	Zonguldak Mv	
Mehmet TAHTAŞ	Çorum Mv.	
Faik ÖZTAK	Tekirdağ Mv	
Deniz Demir	Ankara Mv	
Mahmut Tural	Sarıyer Mv.	

